

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวและพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษาถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ที่กำลังเดินทางท่องเที่ยว ณ ท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ สถานีขนส่งอาเขตจังหวัดเชียงใหม่ และสถานีรถไฟจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 300 ราย การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการให้น้ำหนักความสำคัญแบบลิเคิตสเกล

5.1 สรุปการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 300 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 176 ราย มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในภาพรวม อันดับหนึ่ง คือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว การได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติ สิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามลำดับ

การศึกษาถึงปัจจัยจำแนกตามเพศเมื่อพิจารณาปัจจัยโดยรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าสำหรับเพศชายแล้ว ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการท่องเที่ยวในครั้งนี้คือ ความต้องการหาประสบการณ์ในการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสอดคล้องหรือเหมาะสม กับงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยว และการที่แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลก ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

สำหรับเพชฌัญญ์ปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการท่องเที่ยวในครั้งนี้คือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสอดคล้องหรือเหมาะสม กับงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยว รองลงมาคือความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว และการที่แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลกทั้ง ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 2 ปัจจัยนี้มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้เป็นอันดับที่ 3 เช่นเดียวกันตามลำดับ

การศึกษาถึงปัจจัยจำแนกตามอาชีพเมื่อพิจารณาปัจจัยโดยรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าสำหรับกลุ่มผู้ที่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำ ปัจจัยด้านความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว สอดคล้องหรือเหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยว และอันดับ 3 คือ การที่แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลก ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับ

สำหรับกลุ่มผู้อาชีพที่มีรายได้ไม่ประจำ ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสอดคล้องหรือเหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่ของนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว และอันดับ 3 คือ การที่แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลก ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับ

การศึกษาถึงปัจจัยจำแนกตามรายได้ เมื่อพิจารณาปัจจัยโดยรวมแล้ว จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือ การได้รับการชักชวนจากเพื่อนหรือญาติ และความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว และการที่แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลก ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ เป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุดในการเดินทางท่องเที่ยว รองลงมาคือ การที่แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับประเทศหรือระดับโลก ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว และความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุดมีอยู่ด้วยกัน 2 ปัจจัยคือการที่แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามตามธรรมชาติ ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความต้องการหาประสบการณ์ในแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ ตามลำดับ

จากการศึกษาพฤติกรรมในการท่องเที่ยวภายในประเทศจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศโดยเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา โดยในการเดินทางแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวจะมีการกันรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้คือการพักผ่อน โดยมีการจัดการการท่องเที่ยวด้วยตนเอง บุคคลที่ร่วมเดินทางด้วยส่วนใหญ่คือญาติพี่น้อง โดยแหล่งข้อมูลที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้มากที่สุดคือเพื่อนหรือคนรู้จัก พาหนะที่ใช้เดินทางคือรถส่วนตัว มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 – 2 วัน สถานที่พักแรมระหว่างการท่องเที่ยวครั้งนี้คือ โรงแรม จังหวัดที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ จังหวัดกระบี่ จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดชลบุรี ตามลำดับ โดยแหล่งหรือประเภทของการท่องเที่ยวที่เป็นที่ชื่นชอบมากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ พบว่าผู้จัดการการท่องเที่ยวครั้งนี้ด้วยตนเองมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวครั้งนี้ จำนวน 3,937.46 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าพาหนะเดินทางที่นอกเหนือจากค่า รองลงมาเป็นค่าที่พัก และค่าซื้อของที่ระลึกที่เป็นสินค้าตามลำดับ ผู้ที่จัดการการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยผ่านบริษัทนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวครั้งนี้ จำนวน 4,675.63 บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับบริษัทนำเที่ยว รองลงมาเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามลำดับ โดยที่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดนี้จะไม่มีส่วนของค่าใช้จ่ายของที่พักและค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวเนื่องจาก ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จะถูกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับบริษัทนำเที่ยว

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์มีผลต่อปัจจัยการเดินทางท่องเที่ยวในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัทนำเที่ยว ควรมี

การประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ ควรมีประชาสัมพันธ์ทั้งทางสื่อ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวใช้หาข้อมูลมากเป็นอันดับต้น ๆ

2) จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว ดังนั้นควรมีการปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยว สภาพถนน ป้ายบอกทางหรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ชัดเจนเพื่อนำไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ที่พักริมทาง ร้านอาหารและห้องน้ำที่สะอาดเพื่อคอยบริการนักท่องเที่ยวที่กำลังเดินทาง

3) จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่ส่วนใหญ่นิยมท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมากที่สุด ดังนั้นการที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศจากนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่จึงควรมีประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมากที่สุด

4) จากการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่เป็นอันดับต้น ๆ ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวควรเน้นว่ากลุ่มเป้าหมายมีรายได้ในระดับใด ระดับสูง ระดับกลางหรือระดับต่ำ เพื่อจะจัดทำกร โฆษณาประชาสัมพันธ์ได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น เช่นสำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง ควรเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกสบาย ทันสมัยซึ่งบางครั้งนั้นมีค่าใช้จ่ายที่สูง ในขณะที่เดียวกันควรเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำ มีสินค้าที่ระลึกจำหน่ายในราคาถูก สำหรับกลุ่มผู้ที่มีรายได้ระดับกลางและระดับต่ำ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กว้างขวางมากขึ้น

5) จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพักผ่อน ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการพักผ่อนอย่างแท้จริง เช่นเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน เงียบสงบและมีความสวยงามตามธรรมชาติ